

1
НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

Стенографски протокол

ХУДОЖЕСТВЕН СЪВЕТ

София

16 април 1982

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

I. ОТКРИВАНЕ	
Дико Фучеджиев	4
II. ДНЕВЕН РЕД	4
III. ИЗКАЗВАНИЯ	
Димитрина Гюрова	5
Атанас Велянов	7
Банчо Банов	7
Кирил Неделчев	7
Крикор Азарян	8
Татяна Масалитинова	9
IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ПЪРВА ТОЧКА	
Дико Фучеджиев	9
V. ВТОРА ТОЧКА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД	
Григоров	10
Стеван Данаилов	10
Иванка Димитрова	11
Дико Фучеджиев	11
проф. Филип Филипов	12
Дико Фучеджиев	12
Татяна Масалитинова	14
Велко Кънев	14
Крикор Азарян	14
Дико Фучеджиев	15
VI. ЗАКРИВАНЕ	
Дико Фучеджиев	16

ПРИСЪСТВУВАЩИ

Дико Фучеджиев

Банчо Банов

Антония Каракостова

Крикор Азарян

Енчо Халачев

проф. Филип Филипов

Славка Славова

Татяна Масалитинова

Николина Лекова

Иванка Димитрова

Кирил Неделчев

Стефан Данаилов

Сава Хашъмов

Пенчо Линов

Емил Стефанов

Рачко Ябанджиев

Велко Кънев

Димитрина Гюрова

Атанас Велянов

ОТСЪСТВУВАЩИ

Георги Черкелов

Асен Шопов

Кирил Кавадарков

Ванча Дойчева

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

Стенографски протокол

ХУДОЖЕСТВЕН СЪВЕТ

Състоял се на 16 април 1982 год.
в Заседателната зала на театъра

Начало 16 ч 30 мин.

- 0 -

О Т К Р И В А Н Е

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ: ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Другари,

Откривам заседанието на Художествения съвет. Предлагам
следния

Д Н Е В Е Н Р Е Д :

1. Обсъждане на проектите за декор и костюми на пьесата
"Ретро" за камерна сцена от Александър Галин, режисьор-постанов-
чик Димитрина Гюрова и художник Атанас Велянов.

2. Разни.

Имате ли съображения и предложения по дневния ред? Няма.
Има думата др. Димитрина Гюрова да докладва за подготовката на
пьесата.

И З К А З ВА Н И Я

ДИМИТРИНА ГЮРОВА:

Другари,

Няма да ви показваме скиците днес. Искаме да облечем действуващите лица от наличните костюми, които има в гардероба. Нови костюми ще се ушият само на двамата млади: на Леонид и Людмила. За останалите съзнателно ще потърсим неща, които са патинирани, които носят елементи на съответния характери на времето. Затова днес не представяме скици за костюмите.

Това е на камерна сцена, кръгла маса шест, а не с осем стола, както са тук нарисувани, намира се в центъра на камерната зала. Тя е с няколко стъпала по-ниско и това няма да стърчи и няма да пречи на видимостта на следващите две площадки. Тук има две площадки, но това може само на грунтлист да се види, на съответна височина. Едната площадка е групата от мебели с масичката и двете кресла, а на другата площадка са следващата група мебели – вдясно е бюрото с този часовник – има такъв стоящ часовник в театъра – кресло, бюфет, който е разположен симетрично, а от другата страна един шезлонг – всичко това го има в театъра – с лампион и едно голямо огледало с бронзови свещници. Тук е единият прозорец, а тук е вратата към кухнята. За външен вход ще се използва единият от входовете за публиката, така че влизанията на действуващите лица ще стават през залата. За да се върже това нещо тук правим една единствена кулиса, всичко остало в залата е с това оформление, което съществува, другото би било невъзможно – да облечем цялата зала – при това то ще влезе в конфликт с тези пластмасови столове, които имате. Единствено тук ще направим кулиса, която ще носи същия стил на рет-

ромебелите. За да вържем входовете те също ще бъдат оформени по начина, по който са оформени прозореца и вратата.

Оказва се, че в основни линии мебелите ги има, но всички те се нуждаят от съответно дообработване, опресняване, някакви допълнителни детайли. Има един бюфет, който може да се използва, но се нуждае от едни резбовани детайли, които могат да се доставят от едно предприятие в Шумен. Има и бюро, което също трябва да се дообработи.

Ще работим с мебел, която съществува, но трябва да се дообработи, за да добие онази естетическа стойност, за каквато на много места в писата се говори, че това са предмети, които имат стойността на предмети на изкуството.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

За кога се предвижда графика за изработване на декора и костюмите с оглед на премиерата.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА:

Ако не беше турнето в Москва щяхме да бъдем готови за края на месец май. Трябва да съобразим премиерата с турнето в Съветския съюз. Миналия път поставих този въпрос и ще моля за специален разговор, другарю Фучеджиев, при който да уточним тези неща. Като казвам, че имаме готови мебели, това не значи, че те нямат обработка. Такава е необходима и то сериозна дообработка. Моля да се уточним по тези въпроси.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

За коя дата можем да определим премиерата?

ДИМИТРИНА ГЮРОВА:

За средата на месец юни.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Атанас Велянов.

АТАНАС ВЕЛЯНОВ:

Работата по дърводеските ателиета е малка, но ще има доста работа по дообработката. Мисля, че може да се вмести между двете пиеци работата по мебелите, за да не попречим на другите пиеци в този тежък момент.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Банчо Банков.

БАНЧО БАНКОВ:

Другари,

Познавам пиецата и смятам, че ще се справят с тази тъжно артистична атмосфера. Постигнат е необходимият уют и то със средствата, с които разполага театърът.

Искам да подчертая, че на др. Леон Даниел му се случва за трети път едно след друго декори, които са почти едни и същи, все са стари. Той се справя великолепно.

Струва ми се, че бюрото доста ще натежи на тази малка сцена, то е доста обемисто, ще захване много място и столове.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА:

Запазват се напълно 150 места.

БАНЧО БАНКОВ:

Мисля, че декорът трябва да се приеме.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Кирил Неделчев.

КИРИЛ НЕДЕЛЧЕВ:

Другари,

Смятам, че е намерено едно хубаво решение на пиецата и тя може да намери най-добра реализация в нашия театър, защото съдържа неща, с които нашите складове са най-богати. Зная какво е подбрал художникът за пиецата. Смятам, че не само за тази пие-

са, но и за всички други пиеци мебелите ги пращаме в ателието да бъдат обновени и обработени. Това се прави, защото те трябва да носят една уникалност, трябва много добре да се изпипат. Защото освен че така трябва да бъдат направени, те са много близо до зрителя и трябва да изглеждат като истински и добре обработени, макар и стари мебелите. Необходимо е една майсторска ръка да ги пипне.

Намирам един чудесен баланс в картината. Струва ми се, че бюрото няма да натеки, защото от другата страна това огледало балансира, а и с масичката предполагам, че ще стане, също и с тези картини, които ще се работят. А това, че ще влиза през залата е много хубаво. Интимният вход ще остане само за кухнята.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Крикор Азарян.

КРИКОР АЗАРЯН:

Колеги,

Много харесвам сценографското решение. Като имам пред вид камерната сцена мисля, че е много удачно и като че ли зрителите ще влязат в тази атмосфера и ще се получи едно камерно представление. Приемам предложението с адмирации, само на едно искам да обърна внимание – във връзка с въпроса, който др. Фучеджиев зададе за премиерата. На последното заседание, което проведохме във връзка с известна координация между изпълненията и задълженията на ателиетата към двете постановки: "Пожарът" и "Януари", се каза, че те са в състояние едва на 5 юни да завършат декора на "Януари". Затова се и отложи. Тук задълженията им са скромни, но все пак това е работа и трябва да се има пред вид да се намери точната мярка. Не бива да се сблъскват тези неща, а да могат да се вместят и трябва да се направи много

точен план-график. Сега не съм сигурен дали това е работа на художници или дърводелци – това трябва да се види, защото е повече работа на бутафорчици, но е необходим много точен план, за да не си пречим взаимно.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Татяна Масалитинова.

ТАТЯНА МАСАЛИТИНОВА:

Искам да попитам др. Велянов: няма ли такива кооперации навън? Давала съм на поправка столове, а това също е поправка и няма да бъде много скъпа, да не се пречи на другите проблеми.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Тук трябва да се сложат детайли...

ТАТЯНА МАСАЛИТИНОВА:

Детайлите са готови и се продават. Няма смисъл да отлагаме пьесата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ПЪРВА ТОЧКА

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Художественият съвет приема проекта за декор на пьесата "Ретро" на камерна сцена.

За датата на премиерата и изработването на някои детайли ще направим среща следващата седмица, за да видим възможностите тук и какво още ще се прави. Не бива да се протака, още повече, че режисьорката смята, че в средата на месец юни пьесата ще бъде готова и ще спазим срока.

ПО ВТОРА ТОЧКА ОТ ДНЕВНИЯ РЕД

Има думата др. Григоров да изкаже някои събръжения за края на сезона.

ГРИГОРОВ:

Предлагам краят на сезона да завърши на 11 юли и от 12 юли да бъде ваканцията, която ще завърши на 14 септември. Това ще даде възможност да се играят новите постановки и да се осигури добър резултат на представленията до 11 юли без рискове да нямаме публика. Излизат и нови пиеси, а освен това ще избегнем мъртвия период до средата на месец септември, който винаги е бил неблагоприятен за представления, а и за работа. Този период дава възможност да се прескочат и празничните дни 9 и 10 септември, около които също има малка демобилизация. Ние ще реализираме нашите представления в един по-благоприятен период.

В миналото сезонът също е бил удължаван и до по-късни дати и не виждам причини да се спрем именно на този график.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Кога ще се започне работа?

ГРИГОРОВ:

Работа ще започне от 15 септември с репетиция и на 16 септември да имаме представление и да се възстановяват пиесите последователно по един график, който ще направим в края на сезона, за да се възстановят всички пиеси и след това да се даде възможност сцената да се използва за работа по нови постановки.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Данаилов.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Пропуска се още иди път една дата – ако свършим на 11 юли, то до 5 юли е Театърът на нациите. Точно в това време до 12 юли са финалите на световното първенство по футбол и от икономическа гледна точка е да не играем на празни зали. А трябва да има и няколко дни, през които сцената се замразява, консер-

вира и т. н. По-добре е да свършим по-рано и да започнем по-рано. Освен това работниците ще се викат по-рано.

Предлагам да започнем сезона на 11 септември с репетиции и на 12 септември с представление. Ще имаме повече публика, отколкото ако играем в дните на финалите на световното първенство по футбол.

ГРИГОРОВ:

Това са пет представления и зрителите ще ги осигурим.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Но и за тези, които са на сцената, ще бъде трудно. Това не го казвам случайно. Става дума за четири дни, а ще отидем по-рано на работа.

ИВАНКА ДИМИТРОВА:

Тогава ще бъде Театърът на нациите и защо тези хора ще стоят тук, а няма да използват това време.

ТАТЯНА МАСАЛИТИНОВА:

Къде ще играе Театарът на нациите?

ОТГОВОР: В пет салона.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

На 12 септември започва сезона. Съображенията, които се изказват, са важни. Като Художествен и Дирекционен съвет, че приключваме сезона на 6 юли, когато завършва Театърът на нациите, независимо дали ще имаме възможност да играем представления на наша сцена от 20 юни до 6 юли. Засега не е ясно дали всеки ден ще бъде ~~заета~~^{заета} сцената и може би ще се наложи да имаме представления, когато е свободна.

Другарю Филипов, мисля, че този въпрос ще се изясни дотогава?

проф. ФИЛИПОВ:

Този въпрос се движи от една комисия и мисля, че салоните ще бъдат доста уплътнени.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

През това време нашите хора ще гледат представления. Разбира се, че няма да правим турне през този период.

Решаваме: на 6 юли завършва сезонът и на 12 септември сезонът започва.

Това ще даде възможност всички да си използват отпуските.

Второ, раздаваме пьесата на Колю Георгиев, директор на театър "София", драматург и писател. Тя мина пред Репертоарния съвет на Комитета. Моля да се прочете внимателно от членовете на Художествения съвет. Това е пьеса, която предлагаме на вашето внимание за обсъждане за поставяне на наша сцена през новия сезон. Това е нова българска пьеса, която не е играна на друго място. Ние трябва да бъдем много взискателни, с висок мерник и с висок критерий.

Бих желал да поговоря с автора тази пьеса да се постави най-напред някъде в провинцията със запазени права от наша страна.

БАНЧО БАНКОВ:

Тя ще излезе след десетина дни в Ловеч.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Тогава там ще изпратим двама души да я видят на място, но това не отменя задачата на Художествения съвет да направи едно сериозно обсъждане на пьесата, за да можем да направим едно сериозно представление, ако решим, което да представим на почитаемата публика.

Преди време обсъждахме писата "Вавилонската кула" – писса на историческа тема, която Художественият съвет категорично отклони. Не искам в никакъв случай да създавам предварителни настроения. Нас често ни притискат, че нямаме съвременна българска писса. Според мен тази писса има качества. С това искам да ви обърна внимание най-сериозно да се занимаете с писата и на заседанието на Художествения съвет следващия петък ще обсъдим писата. На отсъствуващите сега членове на Художествения съвет писата ще им бъде раздадена лично. Моля на Съвета веднага да я върнете.

Трето, постъпила е молба от главния драматург на театъра др. Чавдар Добрев:

"Моля да бъда освободен от заеманата по съвместителство длъжност "Главен драматург на Народния театр "Иван Вазов" с оглед да се съредоточа върху работата си като заместник-директор на Научното обединение по изкуствознание при БАН и заместник-председател на президиума на ВАК.

Бих искал да подчертая, че през периода на нашата съвместна дейност съм полагал всички усилия за конкретна реализация на новаторската априлска политика за провеждане на правилна идейно-художествена насока и в този смисъл удовлетворението ми от сътрудничеството с вас е пълно.

Моля освобождаването ми от заеманата длъжност да се счита от 16 април тази година".

Молбата е инициатива на др. Чавдар Добрев. Изказвам съжаление, тъй като с Чавдар Добрев съм работил добре. Искам да уведомя Художествения съвет, че неговата молба се удовлетворява и да изкажа пред Художествения съвет благодарността си на Чавдар Добрев за сътрудничеството, което сме имали.

Временно ще изпълнява длъжността "Главен драматург" др. Банчо Банов, който ще бъде и на турнето в Москва.

Има думата др. Масалитинова.

ТАТЯНА МАСАЛИТИНОВА:

Това е страничен въпрос, но искам да го поставя сега. В писата "Иван Кондарев", която отива на турнето, има много масови сцени. Предлагам, ако е възможно, а мисля, че това мнение ще споделят и други колежки, в тези масови сцени, които не са трудно изпълними, ще могат да влязат повече от нашия персонал: гримьорки, фризьорки, гардеробиерки, които ще могат и нас да обслужват, и своята работа ще свършат, и участие ще вземат в масовите сцени. Те не са по-малко опитни от другия миманс. Така ще бъдат задоволени желанията за пътуване, които внасят раздори в персонала. Това ще бъде и за нас удобно, защото сме свикнали да работим с по няколко от персонала.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Велко Кънев.

ВЕЛКО КЪНЕВ:

Може ли да се използва това и за някои актьори, които не могат да заминат на турнето, а не външни хора.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Този въпрос засяга др. Азарян и нека той си каже мнението.

КРИКОР АЗАРЯН:

Освен обичайния миманс, който няма да дойде и ще бъде заменен от актьори, има и студенти с ролички, както и каскадьори, които участвуват във батални сцени и ритуали, които са репетирани дълго, защото е въпрос на маршировка, на точност. Решихме от тези 25 человека да вземем само 6, а от 18-те студенти

ще вземем само 9.

Освен това има роли, в които участвуват Христина, Славка и бих предпочел те да дойдат, които играят, отколкото да дойде някоя фризьорка. Но за съжаление, доколкото разбрах и тяхното идване е проблем.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Този въпрос правилно се повдига, защото винаги, когато ще отиваме в чужбина, изведенъж се натрупват много хора и при 40 актьори има 60 души технически персонал. Нашият технически персонал винаги е многоброен, въпреки че в подписания договор се предвижда фиксирани бройки обслужващ персонал. Това в никакъв случай не се влияе от персонала, който се води от София. Понякога ми е неудобно, когато поведем 150 человека. Съгласен съм актьори да вземем за миманса.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Да вземем дублиращи колеги.

САВА ХАШЬМОВ:

В никакъв случай и възрастни актьори.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Съгласен съм да се обсъди този въпрос, щом като се повдигна. Тези дни ще имаме списъка на пътуващите. Ще има и журналисти, които не са много. Ще се вземе под внимание бележката, която се направи.

Пето, скоро имаше обществен актив, който обсъди проекта за репертоар на театъра за следващия сезон и заглавия, които да влязат като перспектива за работа през 1983 – 1984 година.

Следващият етап, който предстои, е през следващата седмица с Банчо Банов и режисьорите да огледаме детайлно тези за-

главия, да видим какви са предпочтанията. Тук се изказа пожеланието нашите режисьори да правят и по една пиеса на камерна сцена, което ще облекчи ръководството на театъра. Сега ще се съберем с присъстващите режисьори и на Художествения съвет следващия петък ще внесем за обсъждане, за да може след това да го внесем в Репертоарния съвет на Обединението и да го представим на по-горните инстанции след това за одобряване.

ЗАКРИВАНЕ :

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Поради изчерпване на въпросите, поставени за разглеждане и обсъждане, закривам заседанието на Художествения съвет!

/Край 17 ч и 15 минути/

Стенограф:

Райчев
/Р. Райчев/ т. 44 40 89

Ч. Свръз